

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**MA'NAVIY-MA'RIFIY VA TARBIYAVIY ISHLARNI TASHKIL ETISH
METODIKASI O'QUV DASTURI**

Bilim sohalari: 100 000 – Ta'lif

Ta'lif sohalari: 110 000 – Ta'lif

Ta'lif yo'nalishi: 60112100-Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'lifi

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi MMITE1706	O'quv yili 2027-2028✓	Semestr 7 ✓	ECTS - Kreditlar 6 ✓	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus			Haftadagi dars soatla 6
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklam (soat)
	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi	90	90	180 ✓
2.	<p>I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad –“Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi” fanida milliy taraqqiyotimizning yangi bosqichida fuqaroli jamiyatining shakllanishi va rivojlanishi imkonini beradi. Pedagogika oliy ta'lil yo'nalishi ta'lim standartlari talablaridan kelib chiqib, ushbu o'quv kurs talabalarda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasini o'rganis bo'yicha zarur va yetarli bo'lgan asosiy tushunchalarini shakllantirishdan iborat.</p> <p>II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p>			
	<p>1-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari</p> <p>Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining zaruriyati, ob'ekti va predmeti. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi” fanining maqsad va vazifalari. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish ustuvor vazifa sifatida.</p> <p>2-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar - davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi</p> <p>Yurtimizda hukmonlik qilgan mustabid tuzumning mafkuraviy diktaturasi. Birinchi Prezident Islom Karimov ma'naviy islohotlar tashabbuskori va yo'lboshchisi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning ma'naviy-ma'rifiy sohadagi islohatlari. O'zbekistonning ma'naviy-ma'rifiy sohadagi davlat siyosati.</p> <p>3-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy jarayonlarni innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etishning mafkuraviy asoslari</p> <p>Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning yo'lga qo'yilishida innovatsion texnologiyalarning o'mi. Innovatsion texnologiyalarning milliy mafkura bilan chambarchas bog'liqligi. O'zbekistonda ma'naviy-ma'rifiy targ'ibot tizimining faoliyati.</p> <p>4-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy tarbiyani tashkil etishning muhim jihatlari</p> <p>Uzlucksiz ta'lim tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini ta'minlash davr talabi. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni tashkil etishning tarbiyaviy jihatlari. Yoshlarni ma'naviy va madaniy jihatdan tarbiyalash omillari.</p>			

5-mavzu. Globallashuv sharoitida dunyoning mafkuraviy manzarasini aniqlashning ma'naviy-ma'rifiy omillari

Globallashuv jarayonlari g'oyaviy-mafkuraviy ta'sir ko'rsatish vositasi sifatida. Globallashuv davrida dunyoning mafkuraviy manzaralari. Global o'zgarishlar davrida ma'naviy-ma'rifiy omillar. Global ma'naviyat tamoyillarini shakllantirishning dolzarb jihatlari.

6-mavzu. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy jihatdan yuksaltirishda axborot kommunikatsiya texnologiyalarning o'rni

Uzluksiz Globallashuv sharoitida jamiyatni axborotlashtirish jarayonlarining mazmun-mohiyati. Rivojlangan mamlakatlarida ma'naviy-ma'rifiy faoliyat tendensiyalari. Global o'zgarishlar davrida ma'rifat va ma'naviyatimizni axborot tahdidlardidan asrashning muhim jihatlari. Internet tarmog'ining ijobiy va salbiy jihatlari.

7-mavzu. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashda ijtimoiy tarmoqlarning o'ziga xos xususiyatlari

Ijtimoiy tarmoqlarni shakllantirish borasidagi olimlarning tasavvurlari. Ijtimoiy tarmoqlar ma'naviy-ma'rifiy ishlarga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi tahdid sifatida. Ijtimoiy tarmoqlarda yoshlar ma'naviy-ma'rifiy tarbiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi illatlarning ortib borishi. "Manipulyatsiya" tushunchalarining ijtimoiy tarmoqlarda aks etishi.

8-mavzu. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalash orqali axborot xurujlaridan himoya qilish masalalari

Axborot xurujlari yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashga rahna soluvchi vositasi sifatida. Yoshlarni axborot xurujlaridan himoya qilishda ma'naviy-ma'rifatli ishlarning o'rni. Axborot xurujlarini bartaraf etishda milliy qadryatlarimizga tayanish. Axborot xurujlarining oldini olish shart-sharoitlari.

9-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish orqali yoshlarning mafkuraviy immunitetni kuchaytirish strategiyasi

Jahonda g'oyaviy, mafkuraviy tahnidning ortib borishiga sabab bo'lувчи omillar. Yoshlarimizda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish orqali mafkuraviy immunitetini shakllantirishning dolzarb jihatlari. Yoshlarimizni g'oyaviy-mafkuraviy tahdidlardan asrashning strategiyasi. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish orqali yoshlarda mafkuraviy immunitetni kuchaytirish asoslari. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar jarayonida mafkuraviy immunitetni rivojlantirish texnologiyalari

10-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy ishlariga tizimli yondashish

Ma'naviy-ma'rifiy ishlarga tizimli yondashishning mazmun mohiyati. Mamlakatimizda qaror topgan tinch va osuda hayot. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar

tashkil etish va uni o'tkazish samaradorligini ta'minlash. Ma'naviy-ma'rifiy tadbir algoritmi.

11-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligining mezonlari

Maktablarda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini ta'minlash davr talabi. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish orqali tadbirlar saviyasini ko'tarishning ba'zi masalalari. Ma'naviy-ma'rifiy tadbir samaradorligining mezonlari. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni o'tkazishda foydalanishi mumkin bo'lgan vositalar.

12-mavzu. Yoshlarni ma'naviya-ma'rifiy tarbiyalashda g'oyaviy negizlariga tayanishning istiqbollari

Dunyo barqarorligiga tahdid soluvchi xavf-xatarlarning ortib borishi. Yoshlar ma'naviyatini yuksaltirishda g'oyaviy omillardan foydalanish. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashda g'oyaviy negizlarga tayanishning istiqbollari.

13-mavzu. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarning inson va jamiyat hayotidagi o'rni

Milliy qadriyatlarimizni asrab—avaylashda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ahamiyati. Insonga ma'naviy-ma'rifiy ta'sir ko'rsatishning zamonaviy vositalari. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning asosiy tamoyillari.

14-mavzu. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashda g'oyaviy omillardan foydalanish samaradorligini oshirishning zamonaviy texnologiyalari

Ma'naviy tahdid insonlarni g'oyaviy qaram qilish vositasi sifatida. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashda yet va zararli g'oyalardan himoyalashning samarali jihatlari. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashda g'oyaviy omillardan foydalanishning zamonaviy texnologiyalari.

15-mavzu. Yangi O'zbekistonni barpo etishda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samorodorligini oshirishga qaratilgan tizimli yondashuv

Yangi O'zbekistonda ma'naviy-ma'rifiy ishlarga qo'yilayotgan talablar. O'zbekistonda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni yangi bosqichga ko'tarish masalalari. Yangi o'zbekistonda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini ta'minlashning ba'zi jihatlari.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari
2. Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar – davlat siyosatining ustuvor yo'naliishi
3. Ma'naviy-ma'rifiy jarayonlarni innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etishning mafkuraviy asoslari
4. Ma'naviy-ma'rifiy tarbiyani tashkil etishning muhim jihatlari
5. Globallashuv sharoitida dunyoning mafkuraviy manzarasini aniqlashning ma'naviy-ma'rifiy omillari

6. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy jihatdan yuksaltirishda axborot kommunikatsiya texnologiyalarning o'rni
7. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashda ijtimoiy tarmoqlarning o'ziga xos xususiyatlari
8. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalash orqali axborot xurujlaridan himoya qilish masalalari
9. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish orqali yoshlarning mafkuraviy immmunitetni kuchaytirish strategiyasi
10. Ma'naviy ma'rifiy ishlariga tizimli yondashish
11. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligining mezonlari
12. Yoshlarni ma'naviya-ma'rifiy tarbiyalashda g'oyaviy negizlariga tayanishning istiqbollari
13. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarning inson va jamiyat hayotidagi o'rni
14. Yoshlarni ma'naviy-ma'rifiy tarbiyalashda g'oyaviy omillardan foydalanish samaradorligini oshirishning zamonaviy texnologiyalari
15. Yangi O'zbekistonni barpo etishda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samorodorligini oshirishga qaratilgan tizimli yondashuv
16. Ma'naviy-ma'rifiy tadbir samaradorligining mezonlari
17. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarning zamonaviy usullari
18. Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi
19. Ma'naviy- ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari
20. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning o'mi
21. Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning mohiyati va asosiy yo'nalishlari
22. Uzluksiz ta'lif tizimida ma'naviy-ma'rifiy tarbiyaning roli
23. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tartibga soluvchi meyoriy-huquqiy hujjatlar
24. Respublika Ma'naviyat va ma'rifat kengashining tashkil etilishi va faoliyat
25. Hozirgi bosqichda ma'naviy-ma'rifiy ishlar va unga qo'yilayotgan talablar
26. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi
27. Maktabgacha tarbiya tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning tashkil etish
28. O'rta umumta'lim maktablarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarining tashkil etilishi
29. O'rta maxsus, kasb-xunar ta'limi tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning xususiyatlari
30. Oliy ta'lif tizimida olib boriladigan ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi Oliy ta'lif tizimida olib boriladigan ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi

Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lifni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy topshiriqlarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy va ikkita yakka tartibda bajariladigan topshiriq beriladi. Talaba berilgan topshiriqning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, xulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida topshiriqlarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining nazariy asoslari
2. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining xususiyatlari
3. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maksad va vazifalari
4. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi
5. Jamiyatni insonparvarlashtirishda ma'naviy-ma'rifiy ishlarning urni
6. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tartibga soluvchi meyoriy-xukukiy xujjatlar
7. Ma'naviy -ma'rifiy tarbiya, jamiyat va yoshlar
8. Uzlucksiz ta'lim tizimini insonparvarlashtirishda ma'naviyima'rifiy ishlarning ruli tushunchasi
9. Ma'naviy-ma'rifiy isloxoqtolar davlat siyosatining ustuvor yunalishi
10. Respublika ma'naviyat-ma'rifikat Kengashining tashkil etilishi va faoliyati
11. Hozirgi bosqichda ma'naviy-ma'rifiy ishlar va unga kuyilayotgan talablar
12. Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning moxiyati va asosiy yunalishlar Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning moxiyati va asosiy yunalishlar
13. Ma'naviy -ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari
14. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar
15. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning zamonaviy texnologiyalari
16. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning Urni
17. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish vazifalari
- 18 Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi
19. Maktabgacha tarbiya tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning tashkil etish
20. O'rta umumta'lim mакtablarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning tashkil etilishi
21. O'rta maxsus, kasb-xunar ta'limi tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning xususiyatlari
22. Oliy ta'lim tizimida olib boriladigan ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi Oliy ta'lim tizimida olib boriladigan ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi
23. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar rejasini ishlab chikish.
- 24 Madaniyat sohasidagi globallashuvning mohiyati.
25. Ma'naviy tahdidlarning namoyon bo'lish xususiyatlari
26. Ma'naviy tahdidlarni oldini olishda oila va mahallaning o'mi
27. Ma'naviy tahdidlarni oldini olishda ommaviy axborot vositalarining ahamiyati
28. Milliy taraqqiyotning ma'naviy-axloqiy negizlari
29. Mafkuraviy immunitet va g'oyaviy kurashchanlikni shakllantirish vazifalari
30. Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning mohiyati va asosiy yo'naliishlari
31. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari
32. Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar
33. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning zamonaviy texnologiyalari
34. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning o'mi
35. Mafkuraviy immunitet va g'oyaviy kurashchanlikni shakllantirish vazifalari
36. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish vazifalari

3.	<p>VII. Ta’lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o’zlashtirish natijasida talaba:</p> <p>Talabalar fanni puxta o’zlashtirishi uchun o’qitishning ilg’or va zamонавиy usullaridan foydalinish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tatbiq qilish muhim ahamiyatga ega. Fanni o’zlashtirishda darslik, o’quv va metodik qo’llanmalar, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniлади. Ma’ruza, amaliy mashg’ulot mavzulariga mos ravishda ilg’or pedagogik texnologiyalar tanланади. Fanni o’qitishda «Tarmoqlar», «Aqliy xujum», «Bumerang», «Yelpig’ich», «Tarozi», «Klaster», «Venn halqachalari» kabi pedagogik texnologiyalardan foydalaniлади. Bunda har bir mavzuning o’ziga xosligi hisobga olinadi. Shuningdek, audio-, video-, kompyuter texnikasidan foydalish haqidagi tasavvurga ega bo’lishi; (bilim)</p> <p>-Ma’naviy va ma’rifi ishlarni to’g’ri anglash, jamiyatda bo’layotgan ma’naviy va ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni ma’naviy ishlarni tashkil etish bilan bog’lay olish, ma’naviy normalarni sharhlashni, konstitutsiyaviy -huquqiy analiz haqida taassurotga ega bo’lish, hujjatlarni tuzishni bilish, uning amalga oshirish asosiy metodlarini tahlil qilish hamda haqida bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko’nikma).</p> <p>-Ma’naviy-ma’rifiy ishlarni tashkil etishni bilish, o’qish davomida olgan bilimlarni kasby va jamiyat-siyosiy faoliyatda ijodiy qo’llay bilish, bo'yicha tushuntirish ishlari olib bora olish, nazariy bilimlarini amaliyatda qo’llay olish, konstitutsiyaviy huquqning zamонавиy uslublarini qo’llay olish haqida malakalarga ega bo’lishi kerak.</p>
4.	<p>VIII. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma’ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishslash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyiҳalar; • jamoa bo’lib ishslash va hioya qilish uchun loyiҳalar
5.	<p>IX. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to’la o’zlashtirish, tahlil natijalarini to’g’ri aks ettira olish, o’рганилаган jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joryi va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.</p>
6.	<p>X. Asosiy adabiyotlar:</p> <p>1. Sh.Shoabduraximova “Globallashuv va ma’naviyat” fanidan o’quv-uslubiy majmua. Toshkent 2014.</p> <p>2. Otamuratov S. Globallashuv: Millatni asrash mas’uliyati. –Toshkent: O’zbekiston, 2018.</p> <p>3. Имомназаров М. Миллий маънавиятимиз асослари. Т.:Ўзбекистон файласуфлар миллий жамияти нашриёти, 2006 йил.</p> <p>4. А.Утамбетова, Д.Нурназаров «Маънавият асослари» фани бўйича Марзу матнлари. Тошкент 2012.</p>

5. Парманов С.А. Маънавий - маърифий ишлар ва уни ташкил этиш методикаси. Тошкент 2008.б.

XI. Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Yangi O'zbekiston strategiyasi.- Toshkent, 2021. -458 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. T. 1. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. 104 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson ma'nfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yiligiga bag'ishlangan tantanali marosimidagi ma'ruzasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. 20 b.
4. Пешетников М.М. Глобализация – самый общий взгляд. Часть 1. –Спб.: Восточно-Европейский институт психоанализа, 2002.
5. Очилдиев А. Глобаллашув ва мафкуравий жараёнлар. –Т.:“Мухаррир” нашриёти, 2009.
6. Tashanov A. Vayronkor g'oyalar va buzg'unchi mafkuralar –Toshkent: Turon zamin ziyo, 2015.
7. Bo'ronov M.O'zbekistonda ma'naviy-ma'rifiy siyosatning tadrijiy rivojlanishi va takomillashtirish istiqbollari. –Т.:“Kamalak”, 2016 .
8. Миллий ғоя: таргигот технологиялари ва атамалар лугати.–Т.: Академия нашриёти. 2007.
9. Шуҳрат Рӯзиев. Мафкуравий иммунитет манбалари. –Т.:“ Мухаррир” , 2009.

Axborot manbalari

- 1.www.csipi.uz
- 2.www.pedagog.uz
- 3.www.tdpu.uz
4. www.pedagog.uz
5. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portal
6. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjalari ma'lumotlari milliy bazasi
- 7.www.ziyonet.uz – O'zbekiston Respublikasi axborot ta'lim tarmog'i

7. Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil “_____” _____dagi qarori bilan tasdiqlangan.
8. **Fan/modul uchun ma'sul:**
G.Raxmonova – CHDPU, “Milliy g'oya” kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori,(PHD).

9.	Taqrizchilar: S.O‘. Yo‘ldoshev – FarDU “Falsafa va milliy g‘oya” kafedrasi dotsenti, f.f.d. (PhD) N.A.Nazarov – CHDPU, Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’lim kafedrasi professori
----	---